

بررسی وابستگی جهش زایی سیپروفلوکسازین به UmuC در اشرشیا کلی

سیده مرضیه نوربخش رضایی^۱، راضیه پوراحمد^{۱*} و محمدرضامحزونیه^۲

^۱ ایران، شهرکرد، دانشگاه شهرکرد، دانشکده علوم پایه، گروه ژنتیک

^۲ ایران، شهرکرد، دانشگاه شهرکرد، دانشکده دامپزشکی، گروه میکروبیولوژی

تاریخ دریافت: ۹۶/۲/۳ تاریخ پذیرش: ۹۶/۹/۵

چکیده

سیپروفلوکسازین یکی از فلوروکینولون‌های مؤثر بر باکتریهای گرم منفی از جمله اشرشیا کلی است. در باکتری اشرشیا کلی قرارگرفتن در معرض سیپروفلوکسازین منجر به جهش زایی و افزایش مقاومت می‌شود، علاوه بر این با قرارگرفتن در معرض اشعه UV رونویسی از *umuC* در این باکتری القاء می‌شود. اهمیت پروتئینهای دیگر در جهش زایی مشخص نشده است. بنابراین بررسی جهش زایی در عدم حضور UmuC ضروری می‌باشد. هدف از این تحقیق بررسی وابستگی جهش زایی سیپروفلوکسازین به UmuC در اشرشیا کلی، بود. در این مطالعه از سویه والدی *umuC*⁻ و سویه تیپ وحشی (*umuC*⁺) باکتری اشرشیا کلی استفاده شد و مقاومت به سیپروفلوکسازین به صورت پلکانی در سویه والدی *umuC*⁻ القاء شد. برای تعیین MIC سیپروفلوکسازین از روش رقت متوالی در محیط مایع استفاده شد. فراوانی موتاسیون در حضور سیپروفلوکسازین و اشعه UV در این سویه ها تعیین شد. نتایج نشان داد در عدم حضور *umuC* موتانهایی با مقاومت کم و متوسط را می‌توان از سویه والدی *umuC*⁻ تولید نمود اما موتانهایی با مقاومت بالا حاصل نشد و فراوانی موتاسیون در حضور سیپروفلوکسازین در موتان *umuC*⁻ پایین بود ولی بیشتر از سویه والدی *umuC*⁻ و تیپ وحشی بود. فراوانی موتاسیون در مجاورت اشعه UV در موتان *umuC*⁻ در مقایسه با تیپ وحشی پایین بود. بنابراین حضور UmuC برای ایجاد موتانهایی با مقاومت بالا به سیپروفلوکسازین لازم است. فراوانی موتاسیون پیشنهاد می‌کند؛ در عدم حضور UmuC فاکتورهای دیگری هم می‌توانند تاثیر گذار باشند.

واژه های کلیدی: سیپروفلوکسازین، جهش زایی، UmuC، باکتری اشرشیا کلی

* نویسنده مسئول، تلفن: ۰۳۸۳۲۳۲۴۴۰۱، پست الکترونیکی: Razieh_Jaktaji@yahoo.com

مقدمه

از زمان شناخت باکتریها، بشر همواره در پی یافتن دارویی مؤثر برای درمان عفونتهای ناشی از آنها بوده است و باکتریها نیز به مکانیسم های مؤثری برای مقابله با آنتی بیوتیکها دست یافته اند (۱، ۲ و ۳). آنتی بیوتیکها عوامل ضد میکروبی تولید شده توسط میکروارگانیسمهای مختلف (باکتریها، قارچها، اکتینومیستها) هستند، که رشد میکروارگانیسمهای دیگر را سرکوب و در نهایت ممکن است آنها را نابود کنند (۳۳). مقاومت میکروبی پاسخ زیستی طبیعی میکروارگانیسم به یک فشار انتخابی، مانند شرایط آب و هوایی، در دسترس بودن مواد غذایی، اکسیژن و یا آب، یا حضور یک داروی ضد میکروبی است (۳۷). این فرآیند طبیعی سازگاری بدان معنا است که طول عمر مؤثر آنتی بیوتیکها محدود است. مهم ترین عامل مؤثر در پیدایش مقاومت دارویی استفاده بی رویه و نا به جا از آنتی بیوتیکها است. درمان عفونتهای باکتریایی به دلیل توانایی باکتریها برای گسترش مقاومت نسبت به مواد ضد میکروبی، امر پیچیده ای است (۲۲).

از زمان شناخت باکتریها، بشر همواره در پی یافتن دارویی مؤثر برای درمان عفونتهای ناشی از آنها بوده است و باکتریها نیز به مکانیسم های مؤثری برای مقابله با آنتی بیوتیکها دست یافته اند (۱، ۲ و ۳). آنتی بیوتیکها عوامل ضد میکروبی تولید شده توسط میکروارگانیسمهای مختلف (باکتریها، قارچها، اکتینومیستها) هستند، که رشد میکروارگانیسمهای دیگر را سرکوب و در نهایت ممکن است آنها را نابود کنند (۳۳). مقاومت میکروبی پاسخ زیستی طبیعی میکروارگانیسم به یک فشار انتخابی، مانند

شکست در هردو رشته از یک قطعه DNA و عبور قطعه دیگر از میان شکست عمل می‌کند (۱۶).

آنزیم DNA ژیراز باعث ایجاد سوپرکویل منفی DNA می‌شود که برای شروع همانندسازی ضروری می‌باشد و همچنین سوپرکویل مثبت ایجاد شده در جلوی چنگال همانندسازی را حذف می‌کند. مکانیسم عمل سیپروفلوکسازین این گونه است که با به دام انداختن آنزیم روی DNA و اختلال در کار آن مانع حرکت چنگال همانندسازی (۱۴)، RNA پلی‌مراز (۱۵)، DNA هلیکاز (۳۱) و در نهایت باعث مرگ سلول می‌شود.

به طور کلی هدف کلیدی در باکتریهای گرم مثبت توپوایزومراز IV است در حالی که در باکتریهای گرم منفی مثل *اشرشیا کلی*، DNA ژیراز هدف اصلی قرار می‌گیرد. در نتیجه جهش در زیرواحد DNA Gyra ژیراز مخصوصاً در ناحیه تعیین‌کننده مقاومت به کینولون، باعث مقاومت به سیپروفلوکسازین می‌شود (۵ و ۱۷). در مطالعات قبلی موتانهای مقاوم به سیپروفلوکسازین که همگی دارای جهش در ژن *gyrA* هستند جداسازی شدند (۱۸).

پاسخ SOS به عنوان یک عامل حیاتی در پاسخ به استرسهای محیطی به خصوص آنتی‌بیوتیکهایی مانند سیپروفلوکسازین شناخته شده است (۱۱، ۲۹). پاسخ SOS معمولاً از طریق القای آسیب به DNA با عوامل خارجی یا استرسهای محیطی بررسی می‌شود؛ مهم‌ترین آنها اشعه UV و آنتی‌بیوتیک سیپروفلوکسازین می‌باشد (۲۷). سیپروفلوکسازین شکست دورشته‌ای در DNA به وجود می‌آورد که فعال‌کننده پاسخ SOS است (۲۱). یک سطح بالاتری از RecA تولید می‌شود (۱۳). سپس LexA که یک پروتئین مهارکننده در SOS می‌باشد، را برش می‌دهد. این برش اثر مهارکنندگی LexA را غیرفعال می‌کند و نتیجه آن القای ژنهای SOS می‌باشد (۲۳ و ۲۵). القای SOS می‌تواند همراه با جهش‌زایی باشد. برخی از دانشمندان معتقدند که تعدادی از آنتی‌بیوتیکها مثل

فلوروکینولونها گروهی از داروهای سنتتیک ضد باکتری هستند، که از خانواده کینولونها مشتق شده‌اند (۱۵) به علت اثر بخشی بر روی طیف وسیعی از باکتریهای بیماری زا گرم منفی و گرم مثبت به طور گسترده در سراسر جهان مورد استفاده قرار می‌گیرد. فلوروکینولونها، از اواخر دهه ۱۹۸۰، در حرفه پزشکی، برای درمان عفونتهای شدید مانند عفونت دستگاه ادراری، عفونت معده روده‌ای، عفونت دستگاه تنفسی، بیماریهای واگیردار جنسی و عفونتهای پوستی استفاده می‌شوند (۷ و ۳۴).

عفونتهای مجرای ادراری، یکی از مهم‌ترین و شایع‌ترین بیماریهای عفونی است که در سنین مختلف روی می‌دهد و در صورت درمان نادرست می‌تواند منجر به بروز عوارض خطرناکی شود و سالانه بیش از هشت میلیون بیمار را درگیر می‌کند (۹).

مطالعات انجام شده مختلف نشان می‌دهد که باسیلهای گرم منفی به عنوان شایع‌ترین عامل عفونتهای مجرای ادراری بوده و در بین آنها *اشرشیا کلی* بیش از ۸۰ درصد موارد عفونتهای دستگاه ادراری را تشکیل می‌دهد (۱۲). باکتری *اشرشیا کلی* نوعی باسیل گرم منفی از خانواده انتروباکتریاسه است که بخشی از فلور عادی روده انسان است (۱۹). در سال ۱۹۹۹-۱۹۹۷ تقریباً ۶۰ درصد از سویه‌های *اشرشیا کلی* جداشده از نمونه‌های عفونت بیمارستانی به سیپروفلوکسازین مقاومت نشان دادند (۳۸).

مقاومت به سیپروفلوکسازین از طریق جهشهای کروموزومی روی ژنهای کدکننده زیرواحدهای آنزیمهای DNA ژیراز و توپوایزومراز IV و همچنین جهش روی ژنهایی که بیان کانالهای ورودی و خروجی دارو در غشای بیرونی را تحت تأثیر قرار می‌دهند، ایجاد می‌شود (۱۷).

آنزیم DNA ژیراز تترامری با دو زیر واحد متفاوت است. زیرواحدهای DNA ژیراز Gyra و GyrB هستند. این آنزیم از توپوایزومرازهای نوع دو است که با ایجاد

سیپروفلوکسازین فراوانی جهش را از طریق القای پاسخ SOS در باکتریها افزایش می دهند (۴۱).

در باکتری *اشرشیا کلی* قرارگرفتن در معرض آنتی بیوتیک سیپروفلوکسازین منجر به جهش زایی و مقاومت آنتی بیوتیکی می شود و *UmuC* یکی از زیر واحدهای *PoIV* دارای نقش می باشد. همچنین این پروتئین برای جهش زایی ناشی از اشعه UV ضروری است. علاوه بر این با قرارگرفتن در معرض اشعه UV رونویسی از *umuC* القاء می شود درحالی که رونویسی از دیگر ژنهای کدکننده پلیمرزهای مستعد خطا همانند *dnaE* و *dinP* تحت تأثیر آسیب DNA قرار نمی گیرد (۳۵). مطالعات صورت گرفته بر روی *استرپتوکوکوس یوبریس* نشان داد که آنتی بیوتیک سیپروفلوکسازین منجر به جهش زایی و مقاومت آنتی بیوتیکی می شود اما حضور *UmuC* برای این فرآیند ضروری نیست. جهشهایی در ژن سازنده زیر واحد β آنزیم RNA پلیمرز (*rpoB*) که مقاومت به ریفامپین را سبب می شود در این امر مؤثر است (۱۹). همچنین در تحقیق قبلی توسط پوراحمد و پسند نشان داده شد که بیان ژن *umuC* و *recA* در جهش یافته های مقاوم به

سیپروفلوکسازین *اشرشیا کلی* افزایش یافت (۲۸). اما مشخص نیست که جهش زایی در سلولهای مقاوم به سیپروفلوکسازین *اشرشیا کلی* تنها وابسته به *UmuC* باشد. بنابراین تصمیم گرفته شد این مسئله با استفاده از موتانی که در آن *umuC* غیر فعال شده و مقاومت به سیپروفلوکسازین در آن القاء شده بررسی شود.

مواد و روشها

در این مطالعه ابتدا سویه موتان (JW11731) که *umuC* است از مرکز کلکسیون *اشرشیا کلی* (E. coli Genetic Store Center) خریداری شد. ژن *umuC* در این سویه آزمایشگاهی از طریق یک ترانسپوزون حامل ژن مقاومت به کانامایسین گسسته و غیر فعال شده است (۴). مشخصات ژنتیکی این سویه موتان و سویه MG1655 باکتری *اشرشیا کلی* مورد استفاده در این مطالعه در جدول ۱ ارائه شده است. موتانهایی با میزان مقامت بالاتر به سیپروفلوکسازین از این سویه تهیه شد و سپس میزان موتان زایی ناشی از سیپروفلوکسازین و اشعه UV در آن بررسی گردید.

جدول ۱- خصوصیات ژنتیکی سویه ها

مرجع	خصوصیات ژنتیکی	سویه / موتان
هدیه پروفوسور لوید	تیپ وحشی <i>umuC</i> ⁺	MG1655
(۲)	<i>F⁻ K⁺ umuC::km</i>	JW11731

را تعیین نمود. از رفتهای متوالی سیپروفلوکسازین (از غلظت ۵ ng/ml تا ۲ μg/ml) استفاده گردید. مایه تلقیح از کشت شبانه باکتری در محیط LB با تراکم 10^6 CFU/ml، تهیه شد. کشتها به مدت ۲۴ ساعت در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد گرمادهی شدند (۳۹). این آزمایش برای هر سویه سه بار انجام گردید. کمترین غلظت عامل ضد میکروبی که پس از ۲۴ ساعت در شرایط آزمایشگاهی مانع از ظهور رشد قابل مشاهده میکروارگانیسم گردد به عنوان حداقل غلظت مهارتی در نظر گرفته شد. مقاومت به سیپروفلوکسازین در باکتری *اشرشیا کلی* به سه سطح

القای مقاومت به سیپروفلوکسازین در سویه موتان (*umuC*): سویه موتان (JW11731) در معرض غلظتهای افزایشی از سیپروفلوکسازین (۵ μg/ml - ۰/۰۱ (سیگما- آمریکا) به روش پلکانی قرارگرفت تا مقاومت آن افزایش یابد (۳۶).

تعیین حداقل غلظت مهارتی (MIC): حداقل غلظت مهارتی غلظتی است که مانع از رشد یک ارگانیسم خاص می گردد و به عنوان استاندارد برای تعیین حساسیت میکروارگانیسمها به عوامل ضد میکروبی در نظر گرفته می شود، که می توان با آزمون رقت متوالی در محیط مایع آن

فوقانی تخلیه شد و به این ترتیب رسوب باکتری، در محلول ۰/۱ مولار $MgSO_4$ با نسبت ۱/۵ برابر حجم اولیه حل شد. سپس سوسپانسیون سلولی (در پتری دیش بدون درب در زیرهود لامینار) در معرض دزهای (ثانیه ۶۰، ۴۰، ۳۰، ۲۰، ۱۰، ۵، ۰) اشعه UV با طول موج ۲۵۴ nm قرار گرفت. سوسپانسیون سلولی اشعه دیده به محیط کشت مایع جدیدی که ۲۰ برابر رقیق شده است منتقل شد و به مدت ۲۴ ساعت در محیط تاریک در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد کشت داده شد. بعد از آن رقت‌های مختلف با استفاده از محلول سالین ۰/۹ درصد از آن تهیه گردید و این رقت‌ها روی محیط جامد بدون ریفامپین و با ریفامپین ($20 \mu g/mL$) کشت داده شد و به مدت ۱۶ الی ۱۸ ساعت داخل انکوباتور ثابت با دمای ۳۷ درجه سانتی گراد قرار داده شد. سپس تعداد کلنیها شمارش شد و فراوانی موتاسیون (نسبت تعداد کلنیها مقاوم به ریفامپین به تعداد کلنیهای مقاوم به سیپروفلوکسازین) محاسبه گردید.

نتایج

کشت‌های مایع مقاوم به غلظت‌های مختلف سیپروفلوکسازین حاصل از روش مقاوم سازی پلکانی به محیط جامد منتقل شد (محیط کشت LB آگار). از هر پلیت به صورت تصادفی ۵ کلنی انتخاب و میزان MIC آنها تعیین گردید. کلاً ۴۰ پلیت و ۲۰۰ کلنی تعیین مقاومت شدند. مقاومت آنها در دو سطح کم و متوسط بود. اگرچه بیشتر آنها دارای مقاومت کم بودند (۹۵ درصد). از میان موتانهای به دست آمده نتایج MIC دو سویه در جدول ۳ شرح داده شده است. میزان MIC سویه تیپ وحشی MG1655 از قبل تعیین شده بود (۱۶). مقدار آن $0.008 \mu g/ml$ است.

جدول ۳ - نتایج تعیین MIC سیپروفلوکسازین	
سویه / موتان	MIC سیپروفلوکسازین ($\mu g/ml$)
<i>umuC</i> (JW11731)	۰/۰۴
MN1	۰/۳
MN2	۲

تقسیم شده است که در جدول ۲ شرح داده شده است (۲۰).

جدول ۲- سطوح مقاومت به آنتی بیوتیک سیپروفلوکسازین در باکتری

اشرشیا کلی	
MIC ($\mu g/mL$)	سطوح مقاومت
MIC: 0.063 to 1 $\mu g/mL$	مقاومت کم
MIC: 1 to 32 $\mu g/mL$	مقاومت متوسط
MIC: >32 $\mu g/mL$	مقاومت زیاد

جهش زایی با استفاده از سیپروفلوکسازین: به منظور بررسی میزان موتاسیون در سلولهای دارای *umuC* فعال و غیر فعال، جهش زایی با استفاده از غلظت‌های متفاوت سیپروفلوکسازین (۳۰) به روش زیر صورت گرفت: از کشت مایع تازه موتان به محیط کشت‌های کنترل (بدون سیپروفلوکسازین) و سیپروفلوکسازین (با غلظت‌های $1 - 0.05 \mu g/mL$) منتقل شد و به مدت ۲۴ ساعت داخل انکوباتور شیکردار با دمای ۳۷ درجه سانتی گراد قرار داده شد تا رشد نماید. بعد از آن از کشت‌های مختلف با استفاده از محلول سالین ۰/۹ درصد رقت‌های مختلف (۴-، ۵-، ۶-)، ۳-، ۲-، ۱-، ۰) تهیه گردید. به منظور بررسی جهش زایی از آنتی بیوتیک ریفامپین استفاده می شود (۳۰ و ۴۰) بنابراین این رقت‌ها روی محیط جامد بدون ریفامپین و با ریفامپین ($20 \mu g/mL$) کشت داده شد و به مدت ۱۶ الی ۱۸ ساعت داخل انکوباتور ثابت با دمای ۳۷ درجه سانتی گراد قرار داده شد. سپس تعداد کلنیها شمارش شد و فراوانی موتاسیون (نسبت تعداد کلنیها مقاوم به ریفامپین همان جهش یافته های ایجاد شده به تعداد کلنیهای مقاوم به سیپروفلوکسازین همان انواع اولیه) محاسبه گردید.

جهش زایی با استفاده از اشعه UV: به منظور بررسی میزان موتاسیون در سلولهای دارای *umuC* فعال و غیر فعال، جهش زایی با استفاده از دزهای مختلف اشعه UV (۴۰) به روش زیر صورت گرفت: پس از رشد در محیط کشت مایع، محلول به مدت ۵ دقیقه در دمای ۴ درجه سانتی گراد در دور 5000 rpm سانتریفیوژ شد. سپس مایع

جدول ۵ - تعیین میزان موتاسیون در سویه $umuC^-$ مقاوم به

سیپروفلوکسازین در دزهای مختلف اشعه UV		
فرآوانی موتاسیون (CFU Rif ^R /CFU Cip ^R)	تابش پرتو UV (ثانیه)	سویه / موتان
۰/۰۰۶	۰	MN2
۰	۳۰	
۰/۱	۰	MG1655
۰/۴	۳۰	

بحث و نتیجه گیری

سازگاری پاتوژنهای باکتریایی به آنتی بیوتیکها یکی از سریع ترین و برجسته ترین پدیده های سیر تکاملی زیست شناختی را به وسیله بشر به وجود آورده است. باکتریها اغلب مقاومت را به واسطه جهشهایی در ژنهای کروموزومی، در طول درمان کسب می کنند. وقتی باکتری در معرض عوامل ضد میکروبی قرار می گیرد منجر به انتخاب سویه های مقاوم می شود که در نهایت در جمعیت ثابت می شود (۲۶).

فلوروکینولونها آنتی بیوتیکهای مهمی برای درمان عفونتهای ناشی از باکتریهای گرم منفی مانند باکتری /شرشیا کلی هستند. با این حال گسترش سویه های مقاوم به فلوروکینولونها کارایی این آنتی بیوتیکها را کاهش داده است (۱۵). فلوروکینولونهای مانند سیپروفلوکسازین باعث ایجاد شکست دو رشته ای در DNA می شوند. پاسخ سلولی به آسیب DNA که به طور گسترده مطالعه شده است، پاسخ SOS در باکتری /شرشیا کلی است (۱۷). مطالعات بسیاری در مورد جهش زایی سیپروفلوکسازین بر اساس القای پاسخ SOS و فعالیت نوترکیبی صورت گرفته است.

تجزیه و تحلیل پاسخ SOS منجر به نگرش جدیدی در مورد فرآیندهای تنظیمی قبل و بعد رونویسی که باعث افزایش بقای سلول بعد از آسیب DNA می شود و همچنین نگرش به جهش زایی القاء شده توسط آسیب DNA همانند جهش زایی SOS، شده است. برای جهش زایی SOS، محصولات

نتایج جهش زایی سویه والدی JW11731 و MN2 که سویه های $umuC^-$ هستند و MG1655 سویه $umuC^+$ در جدول ۴ مشاهده می شود. در سویه والدی و تیپ وحشی فرآوانی جهش پایین است، اما در MN2 با مقاومت متوسط به سیپروفلوکسازین فرآوانی جهش بیشتر است. علت بیشتر بودن میزان فرآوانی جهش در MN2 که $umuC^-$ است از سویه تیپ وحشی $umuC^+$ به میزان مقاومت آنها به سیپروفلوکسازین وابسته است. به طوری که سویه تیپ وحشی قادر به رشد در غلظت ۵۰۰ ng/ml نبود. همچنین بیشتر بودن میزان فرآوانی جهش در MN2 نسبت به سویه والدی اش JW11731 که هر دو سویه های $umuC^-$ هستند احتمالاً دلالت بر فعال شدن عوامل یا پروتئینهایی می باشد که در عدم حضور UmuC می توانند در جهش زایی مؤثر باشند.

جدول ۴ - تعیین میزان موتاسیون در سویه $umuC^-$ مقاوم به

سیپروفلوکسازین در غلظتهای مختلف سیپروفلوکسازین

فرآوانی موتاسیون (CFU Rif ^R /CFU Cip ^R)	غلظت سیپروفلوکسازین (ng/ml)	سویه / موتان
۰/۰۰۶	۰	JW11731
۰	۵۰۰	
۰/۰۱۷	۰	MN2
۰/۴۷۶	۵۰۰	
۰/۰۱	۰	MG1655
۰	۵۰۰	

نتیجه تعیین فرآوانی موتاسیون سویه $umuC^-$ با مقاومت متوسط به سیپروفلوکسازین در دزهای مختلف اشعه UV (بر حسب مدت زمان پرتو دهی به ثانیه) در جدول ۵ نشان داده شده است. نتایج سویه والدی مشابه با MN2 بود و در جدول آورده نشده. همان طوری که مشاهده می شود موتان زایی در مجاورت UV کاملاً وابسته به UmuC است.

مقاوم به سیپروفلوکساسین /شرشیا کلی افزایش می‌یابد. جهش در ژن *recA* و *lexA* ممکن است القای SOS را افزایش دهد یا مهار کند. یافته‌های قبلی حاکی از آن است که ژن *recA* و ناحیه کنترلی بالا دست آن در سویه‌های جهش یافته دست نخورده است و این نشان می‌دهد که بیان ژن *recA* تحت کنترل پاسخ SOS است و پروتئین *RecA* فعال شده قادر به برش *LexA* و *UmuD* است (۲۸).

اما مشخص نیست که جهش زایی در سلولهای مقاوم به سیپروفلوکساسین /شرشیا کلی تنها وابسته به *UmuC* باشد. بنابراین تصمیم گرفته شد این مسئله با تهیه موتانی از باکتری /شرشیا کلی که در آن ژن *umuC* حذف شده بررسی شود و نتایج حاصله نشان داد که در باکتری /شرشیا کلی از سویه والدی *umuC* می‌توان موتانهایی با مقاومت کم و متوسط به دست آورد اما موتانهایی با مقاومت بالا حاصل نشد و پروتئین *UmuC* برای ایجاد مقاومت بالا نیاز است و نقش اصلی در جهش زایی را ایفاء می‌کند و احتمالاً مشابه /سترپتوکوکوس یوبریس مقاومت به سیپروفلوکساسین ممکن است به فاکتورهای دیگری مانند جهشهایی در ژن سازنده زیر واحد β آنزیم RNA پلیمراز (*rpoB*) بستگی داشته باشد، که تحقیقات بیشتری باید در این مورد انجام شود.

تشکر و قدردانی

با تشکر از دانشگاه شهر کرد که با حمایت مالی تحقیق در انجام این مطالعه را یاری نمودند.

ژنهای *recA* و *umuC* مورد نیاز هستند و باعث تغییر در مکانیسم عمل DNA پلیمراز III می‌شود به طوری که قادر به همانندسازی DNA حاوی آسیب می‌شود (۳۲).

آنتی بیوتیک سیپروفلوکساسین در باکتری /شرشیا کلی باعث جهش زایی و مقاومت آنتی بیوتیکی می‌شود و *UmuC* که یکی از زیر واحدهای PolV است نقش مهمی در این فرآیند دارد. همچنین این پروتئین برای جهش زایی ناشی از اشعه UV ضروری است. علاوه بر این اشعه UV باعث القای رونویسی از *umuC* می‌شود (۶).

سیرز و همکاران و رومزبرگ در مطالعات خود به این نتیجه رسیدند که فعال شدن سیستم SOS باعث جهش زایی می‌شود (۶ و ۸) همچنین مطالعات انجام گرفته روی /سترپتوکوکوس آرتوس نشان داد که فعال شدن SOS باعث القای جهش زایی می‌شود، (۵) اما در باکتری /شرشیا کلی جهش زایی می‌تواند در اثر افزایش فعالیت نوترکیبی مستقل از پاسخ SOS در اثر افزایش فعالیت *RecA* هم ایجاد شود (۲۴).

در مطالعه ای که در سال ۲۰۰۸ انجام شد نشان داده شد که در /سترپتوکوکوس یوبریس مشابه باکتری /شرشیا کلی قرارگرفتن در معرض آنتی بیوتیک سیپروفلوکساسین منجر به جهش زایی و مقاومت آنتی بیوتیکی می‌شود اما حضور *UmuC* برای این فرآیند ضروری نیست و جهشهایی در ژن سازنده زیر واحد β آنزیم RNA پلیمراز (*rpoB*) که منجر به مقاومت به ریغامپین می‌شود در این امر مؤثر است (۱۱). در تحقیق قبلی توسط پوراحمد و پسند معلوم شد که بیان ژن *recA* و *umuC* در موتانهایی

منابع

۲- قلمفرسا، ف.، پوراحمد، ر. شارق، ب. (۱۳۹۶). بررسی خواص ضد میکروبی و بازدارندگی پمپ AcrAB-ToIC چند عسل ایرانی به تنهایی و بصورت ترکیب با سیپروفلوکسازین بر روی سویه های *E. coli* با افزایش بیان پمپ AcrAB-ToIC. مجله پژوهش‌های سلولی و مولکولی، (انتشار آنلاین).

۱- محمدی، پ.، پوراحمد، ر.، شارق، ب.، فرهادیان، ص. (۱۳۹۶). اثر عصاره آلکالوئیدی گیاه تلخ بیان بر میزان MIC و تجمع داخل سلولی سیپروفلوکساسین در موتان مقاوم به سیپروفلوکساسین /شرشیا کلی. مجله پژوهش‌های سلولی و مولکولی، (انتشار آنلاین).

- 3- Astal, Z.E. (2005). Increasing ciprofloxacin resistance among prevalent urinary tract bacterial isolates in the Gaza Strip, Singapore Medicine Journal, 46(9): 457-459.
- 4- Baba, T. Ara, T. Hasegawa, M. Takai, Y. Okumura, Y. Baba, M. Datsenko, K.A. Tomita, M. Wanner, B.L. Mori, H. (2006). Construction of *Escherichia coli* K-12 in-frame single gene knockout mutants: the keio collection, Molecular Systems Biology, 8: 1-11.
- 5- Cabral, J.H.M. Jackson, A.P. Smith, C.V. Shikotra, N. Maxwell, A. Liddington, R.C. (1997). Crystal structure of the breakage-reunion domain of DNA gyrase, Nature, 388: 903-906.
- 6- Cirz, R.T. Chin, J.K. Andes, D.R. Crecy-Lagard, V.D. Craig, W.A. Romesberg, F.E. (2005) Inhibition of mutation and combating the evolution of antibiotic resistance, PLoS Biology, 3: e176.
- 7- Cirz, R.T. Jones, M.B. Gingles, N.A. Minogue, T.D. Jarrahi, B. Peterson, S.N. Romesberg, F.E. (2007). Complete and SOS-mediated response of *Staphylococcus aureus* to the antibiotic ciprofloxacin, *Journal of bacteriology*, 189: 531-539.
- 8- Cirz, R.T. Romesberg, F.E. (2006) Induction and inhibition of ciprofloxacin resistance-conferring mutations in hypermutator bacteria, *Antimicrobial agents and chemotherapy*, 50: 220-225.
- 9- Drlica, K. Malik, M. Kerns, R.J. Zhao, X. (2008) Quinolone-mediated bacterial death, *Antimicrobial agents and chemotherapy*, 52: 385-392.
- 10- Drlica, K. Zhao, X. (1997). DNA gyrase, topoisomerase IV, and the 4-quinolones, *Microbiology and molecular biology reviews*, 61: 377-392.
- 11- Emilia, V. Jari, J. Kirsi, S. Antti, S. Hanna, J. Pekka, V. (2008). Ciprofloxacin induces mutagenesis to antibiotic resistance independent of UmuC in *Streptococcus uberis*, *Environmental Microbiology*, 10(8): 2179-2183.
- 12- Foxman, B. Barlow, R. D'Arcy, H. Gillespie, B. Sobel, J.D. (2000) Urinary tract infection: self-reported incidence and associated cost, *J Ann Epidemiology*, 10(8): 509-515.
- 13- Friedberg, E. Walker, G. Siede, W. Putte, P. (1995) DNA repair and mutagenesis, *Trends in Biochemical Sciences*, 20:440.
- 14- Hiasa, H. Yousef, D.O. Mariani, K.J. (1996). DNA strand cleavage is required for replication fork arrest by a frozen topoisomerase-quinolone-DNA ternary complex, *Journal of Biological Chemistry*, 271: 26424-26429.
- 15- Hooper, D.C. (2000). New Uses for New and Old Quinolones and the Challenge of Resistance, *Clinical Infectious Diseases*, 30(2): 243-254.
- 16- Hooper, D.C. (2001). Emerging mechanisms of fluoroquinolone resistance, *Emerging infectious diseases*, 7: 337.
- 17- Jacoby, G.A. (2005). Mechanisms of resistance to quinolones, *Clinical Infectious Diseases*, 41: S120-S126.
- 18- Pourahmad Jaktaji, R. Mohiti, E. (2010). Study of mutations in the DNA gyrase *gyrA* gene of *Escherichia coli*, *IJPR*, 9: 43-48.
- 19- Johnson, J.R. (1991). Virulence factors in *Escherichia coli* urinary tract infection, *Clinical microbiology reviews*, 4: 80.
- 20- Kishii, R. Takei, M. (2009) Relationship between the expression of *ompF* and quinolone resistance in *Escherichia coli*. *Journal of infection and chemotherapy*, 15(6): 361-366.
- 21- Kreuzer, K.N. (2005). Interplay between DNA replication and recombination in prokaryotes, *Annu Rev Microbiology*, 59: 43-67.
- 22- Levy, S.B. Marshall, B. (2004). Antibacterial resistance worldwide: causes, challenges and responses, *Nature medicine*, 10: S122-S129.
- 23- Little, J.W. Edmiston, S.H. Pacelli, L.Z. Mount, D.W. (1980) Cleavage of the *Escherichia coli* *lexA* protein by the *recA* protease, *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 77: 3225-3229.
- 24- López, E. Elez, M. Matic, I. Blázquez, J. (2007). Antibiotic-mediated recombination: ciprofloxacin stimulates SOS-independent recombination of divergent sequences in *Escherichia coli*. *Molecular microbiology*, 64: 83-93.
- 25- Luo, Y. Pfuetzner, R.A. Mosimann, S. Paetzel, M. Frey, E.A. Cherney, M. Kim, B. Little, J.W. Strynadka, N.C. (2001). Crystal structure of LexA: a conformational switch for regulation of self-cleavage, *Cell*, 106: 585-594.
- 26- Martins, L.R.L. Pina, S. Simões, R.L.R. Matos, A.G.F. Rodrigues, P. Costa, P.M.R. (2013) Common Phenotypic and Genotypic Antimicrobial Resistance Patterns Found in a Case Study of Multiresistant *E. coli* From

- Cohabitant Pets, Humans, and Household Surfaces, *Journal of National Environmental Health Association*, 75(6): 74-81.
- 27- O'reilly, E.K. Kreuzer, K.N. (2004). Isolation of SOS constitutive mutants of *Escherichia coli*, *Journal of bacteriology*, 186: 7149-7160.
- 28- Pourahmad Jaktaji, R. Pasand, S. (2015). Overexpression of SOS genes in ciprofloxacin resistant *Escherichia coli* mutants, *Gene*, 576: 115-118.
- 29- Power, E. Phillips, I. (1992). Induction of the SOS gene (*umuC*) by 4quinolone antibacterial drugs, *Journal of medical microbiology*, 36: 78-82.
- 30- Riesenfeld, C. Everett, M. Piddock, L.J.V. Hall, B.G. (1997). Adaptive Mutation Produce Resistance to Ciprofloxacin, *Antimicrobial Agent and Chemotherapy*, 41(9):2059-2060.
- 31- Shea, M.E. Hiasa, H. (1999). Interactions between DNA helicases and frozen topoisomerase IV quinolone-DNA ternary complexes, *Journal of Biological Chemistry*, 274: 22747-22754.
- 32- Smith, B.T. Walker, G.C. (1998). Mutagenesis and More: *umuDC* and the *Escherichia coli* SOS Response, *Genetics Society of America*, 148: 1599-1610.
- 33- Soares, G.M.S. Figueiredo, L.C. Faueri, M. Cortelli, S.C. Duarte, P.M. Feres, M. (2012) Mechanisms of action of systemic antibiotics used in periodontal treatment and mechanisms of bacterial resistance to these drugs, *Journal of applied oral science*, 20(3): 295-309.
- 34- Soni, K. (2012). Fluoroquinolones: chemistry & action—a review, *Indo Glob J Pharm Science*, 2: 43-53.
- 35- Varhimo, E. Savijoki, K. Jalava, J. Kuipers, O.P. Varmanen, P. (2007) Identification of a novel streptococcal gene cassette mediating SOS-mutagenesis in *Streptococcus uberis*, *J Bacteriology*, 189: 5210-5222.
- 36- Viveiros, M. Dupont, M. Rodrigues, L. Couto, I. Davin-Regli, A. Martins, M. Page's, J.M. Amaral, L. (2007). Antibiotic Stress, Genetic Response and Altered Permeability of *E. coli.*, *PLOS*, 4: e365.
- 37- Walsh, C. (2003). Where will new antibiotics come from? *Nat Rev Microbiology*, 1: 65-70.
- 38- Wang, H. Dzink-Fox, J.L. Chen, M. Levy, S.B. (2001). Genetic Characterization of Highly Fluoroquinolone -Resistant Clinical *Escherichia coli* Strains from China: Role of *acrR* Mutations, *Antimicrobial agents and chemotherapy*, 45:1515-1521.
- 39- Wiegand, I. Hilpert, K. E W Hancock, R. (2008). Agar and broth dilution methods to determine the minimal inhibitory concentration (MIC) of antimicrobial substances, *Nature*, 3(2): 163-175.
- 40- Yasuda, T. Morimatsu, K. Horii, T. Nagata, T. Ohmori, H. (1998). Inhibition of *Escherichia coli* RecA coprotease activities by DinI, *The EMBO Journal*, 17 (11):3207-3216.
- 41- Ysern, P. Clerch, B. Castano, M. Gibert, I. Barbé, J. Llagostera, M. (1990) Induction of SOS genes in *Escherichia coli* and mutagenesis in *Salmonella typhimurium* by fluoroquinolones, *Mutagenesis*, 5: 63-66.

Study the dependence of Ciprofloxacin-induced mutagenesis on UmuC in *Escherichia coli*

Nourbakhsh Rezaei SM.,¹ Pourahmad R.¹ and Mahzoonieh M.²

¹ Dept. of Genetics, Faculty of Basic Science, University of Shahrekord, Shahrekord, I.R. of Iran

² Dept. of Microbiology, Faculty of Veterinary, University of Shahrekord, Shahrekord, I.R. of Iran

Abstract

Ciprofloxacin is a fluoroquinolone effective against Gram-negative bacteria such as *Escherichia coli*. In *Escherichia coli* exposure to ciprofloxacin resulted in mutagenesis and increase in antibiotic resistance. In addition, exposure to UV radiation induces the transcription of *umuC*. The importance of other proteins in mutagenesis has not been investigated. Thus, study mutagenesis in the absence of *umuC* is necessary. The aim of this study was to study the dependence of ciprofloxacin-induced mutagenesis on UmuC in *Escherichia coli*. In this research, *Escherichia coli umuC⁻* strain and wild type strain (*umuC⁺*) was used and resistance to ciprofloxacin was induced stepwise. To determine the MIC of ciprofloxacin serial dilution method in broth medium was used. The mutation frequency was determined in the presence of ciprofloxacin and UV rays. The results showed that in the absence of UmuC mutants with low and medium resistance can be produced from *umuC⁻* parent strain but high resistant mutants were not obtained and the mutation frequency was low in the presence of ciprofloxacin in *umuC⁻* mutant, but higher than that of parent and wild type strains. Mutation frequency in the presence of UV rays in *umuC⁻* mutant was lower than that in wild type strain. In conclusion, UmuC is required to generate mutants with high resistance to ciprofloxacin. The frequency of mutation suggests that other factors might be effective.

Key words: Ciprofloxacin, mutagenesis, UmuC, *Escherichia coli* bacteria